

Initiatiefvoorstel Mark Raat (VVD Medemblik)

Normalisatie positie statushouders: wijziging artikel 2.5. Huisvestingsverordening 2015 regio West-Friesland, gemeente Medemblik.

Aanleiding

Asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen, zogeheten statushouders, hebben in Nederland recht op een huurwoning. Per 1 juli 2017 is het echter niet meer wettelijk verplicht deze doelgroep een urgentiestatus te geven in de huisvestingsverordening. Dat betekent dat elke gemeente zelf mag bepalen hoe zij invulling geeft aan de taakstelling voor het huisvesten van het verplichte aantal statushouders (per jaar).

De gemeenteraad van de gemeente Medemblik heeft die regel nog niet geschrapt uit de eigen verordening maar die ambitie is wel opgenomen in het coalitieprogramma 2018-2022.

Door de categorie vergunninghouders te verplaatsen van artikel 2.5 (directe bemiddeling) naar artikel 2.4 (categorieën urgenten) realiseert dit voorstel een normalisatie van de positie van de statushouders in de gemeente Medemblik.

Voorstel

I. de Huisvestingsverordening 2015 regio West-Friesland, gemeente Medemblik, vastgesteld op 2 juli 2015 en gewijzigd op 11 mei 2017, als volgt te wijzigen:

Aan artikel 2.4 Categorieën Urgenten wordt toegevoegd:

g. Vergunninghouders (artikel 1 lid h. van de Huisvestingswet 2014) Dit zijn woningzoekenden in overeenstemming met de voor de gemeente geldende taakstelling (artikel 28 van de Huisvestingswet 2014), behoudens in die gevallen dat Burgemeester en Wethouders op andere wijze in de huisvesting hebben voorzien.

Artikel 2.5 Directe bemiddeling, komt als volgt te luiden:

Directe bemiddeling en huisvesting met voorrang wordt verleend aan een woningzoekende die buiten zijn schuld in een dusdanige situatie verkeert, dat hij op korte termijn woonruimte behoeft. Voorwaarde hierbij is dat de woningzoekende:

- behoort tot de groep personen die verblijven in een blijf-van-mijn-lijfhuis.

II. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2019.

Beoogd resultaat

Wij willen dat de woningcorporaties niet langer elke vrijkomende woning direct kunnen toewijzen aan statushouders omdat de verordening dat nu eenmaal voorschrijft. Dat is eerlijker naar reguliere woningzoekenden. Niet regels moeten leidend zijn, maar de menselijke maat. Als statushouders worden opgenomen in de categorie 'urgente' houdt de gemeente een stok achter de deur om aan de taakstelling (van het verplicht huisvesten van een x-aantal statushouders) te voldoen. Iedere aanvraag zal officieel door de urgentiecommissie beoordeeld worden, inclusief een toets voor het inkomen en de benodigde grootte van het huis. Dit leidt tot een betere afweging over een geschikte woning en meer tijd om daar naar te zoeken.

Argumenten

Hieronder zetten wij een aantal overwegingen op een rij:

- Deze gemeente kent vele mensen die op de wachtlijst staan voor een sociale huurwoning, waaronder veel jongeren. In sommige gevallen is de wachttijd zelfs opgelopen tot 5 jaar of langer. Net als diverse statushouders willen zij ook een eigen huis, wellicht om een gezin te stichten. De huidige regels zijn moeilijk aan hen uit te leggen.
- Voor de integratie van nieuwkomers in onze samenleving is het belangrijk dat zij zich onder de autochtone bevolking bevinden en niet clusteren op één plek. Als deze doelgroep niet meer elk vrijkomend huis direct krijgt zal dit het draagvlak en ontvankelijkheid in de wijk(en) vergroten.
- Er zijn diverse typen statushouders: gezinnen, alleenstaande jongeren, gehuwden zonder kinderen, enz. Voor hen zijn verschillende huizen nodig, waarbij ook de omgeving (voorzieningen, scholen, enz.) een rol spelen. De gemeente zou moeten willen dat er maatwerk kan worden toegepast.
- De Eerste en Tweede Kamer beoogden met de afschaffing van de wettelijke urgentieplicht gemeenten meer ruimte te geven om naar eigen inzicht de taakstelling te vervullen. Door de lokale verordening zodanig aan te passen handelt Medemblik in geest van de gewijzigde wet.
- Als de gemeente de taakstelling niet haalt zal de provincie (als toezichthouder) de gemeente aanschrijven en manen tot actie. In het uiterste geval volgt er een zogeheten indeplaatsstelling, waarbij de provincie de taak overneemt en alle kosten hiervoor doorbelast aan de gemeente. Helaas is er om die reden een 'stok achter de deur' nodig om urgentie te kunnen verlenen als statushouders niet via de reguliere weg (op tijd) een geschikte woning vinden.
- Om die reden kunnen statushouders een categorie 'urgente' worden, zoals genoemd in artikel 2.4. van de verordening. Zij krijgen dan dezelfde status als mensen met medische, geestelijke, sociale, relationele, financiële of mantelzorg-omstandigheden, alsook de herstructurerings-geïndiceerden.

- Met verplaatsing naar artikel 2.4. vindt er logischerwijs een betere beoordeling plaats van de mate van urgentie waarin een statushouder een woning nodig heeft. Die urgentie moet men speciaal aanvragen en laten toetsen door een gespecialiseerde urgentiecommissie.
- Met dit initiatiefvoorstel wordt een afspraak uit het coalitieakkoord uitgevoerd. Die luidt (zie blz. 5 bovenaan):
“Ter bevordering van de integratie worden [statushouders] zoveel mogelijk verspreid over de kernen en gehuisvest in permanente woningen. Het niet-wettelijk verplicht verlenen van voorrang bij toewijzing van een huurwoning kan daarvoor lokaal worden afgeschaft. Zo is er meer flexibiliteit en maatwerk mogelijk bij het vinden van een geschikte woning.”

Kanttekeningen

De gemeente blijft een verplichte taakstelling houden. Als we daar niet aan voldoen krijgt Medemblik een boete. In 2018 gaat het om in totaal 62 statushouders. Vorig jaar heeft de gemeente via directe bemiddeling 114 personen gehuisvest, verdeeld over 42 huizen (gemiddeld ca. 2,8 personen per huis).

Financiën

N.V.T.

Uitvoering/evaluatie

Wij stellen voor het beleid na twee jaar dus in 2021 te evalueren.

Communicatie

Na het nemen van het besluit wordt de wijziging gepubliceerd in de Medemblikker en via de website Overheid.nl

Commissie

Behandeld in de commissie Ruimte d.d. 15 november 2018

Behandeld in raadsbrede commissie d.d. 22 november 2018